

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επιβολή εισαγωγικών περιορισμών σε κατηγορίες αρχαιολογικού και βυζαντινού εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού μέχρι και τον 15ο αιώνα μ.Χ. της Ελληνικής Δημοκρατίας»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Γενικά επί του νομοσχεδίου

Την 17η Ιουλίου 2011 υπεγράφη στην Αθήνα μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής Μνημόνιο Συνεργασίας σχετικά με την επιβολή εισαγωγικών περιορισμών σε κατηγορίες αρχαιολογικού υλικού που χρονολογείται από την Ανώτερη Παλαιολιθική Εποχή μέχρι και τον 15ο αιώνα μ.Χ. και Βυζαντινού εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού μέχρι και τον 15ο αιώνα μ. Χ. της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Το Μνημόνιο Συνεργασίας υπεγράφη δυνάμει του άρθρου 9 της Διεθνούς Σύμβασης της ΟΥΝΕΣΚΟ του 1970 για τα ληπτέα μέτρα για την απαγόρευση και παρεμπόδιση της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης της κυριότητας πολιτιστικών αγαθών στην οποία και οι δύο χώρες είναι Συμβαλλόμενα Μέρη και την οποία η Ελλάδα έχει κυρώσει με τον ν. 1103/1980 (Α' 295). Σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο 9 κάθε Κράτος - Μέλος της Διεθνούς Συμβάσεως, του οποίου η πολιτιστική κληρονομιά βρίσκεται σε κίνδυνο εξ αιτίας ορισμένων αρχαιολογικών ή εθνολογικών διαρπαγών μπορεί να κάνει έκκληση προς άλλα Κράτη - Μέλη. Στο πλαίσιο αυτό και επειδή στις ΗΠΑ το εμπόριο αρχαιοτήτων είναι ανεπτυγμένο η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας επεδίωξε και υπέγραψε το εν λόγω Μνημόνιο Συνεργασίας για την προστασία της πολιτιστικής της κληρονομιάς.

Το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας έχει στόχο την προστασία πολιτιστικών αγαθών, τα οποία είναι προϊόντα λαθρανασκαφής και παράνομης εξαγωγής από την Ελλάδα με προορισμό τις ΗΠΑ. Η εν λόγω προστασία επιτυγχάνεται με την επιβολή περιορισμών στην εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών ελληνικής προέλευσης στις ΗΠΑ από τις αμερικανικές τελωνειακές αρχές. Με τον τρόπο αυτό, επιδιώκεται να αποτραπεί η λεηλασία άγνωστων αρχαιολογικών χώρων στην Ελλάδα και κατά συνέπεια η παράνομη διακίνηση και εμπορία ελληνικών αρχαιοτήτων στο αμερικανικό έδαφος.

Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι το παρόν Μνημόνιο είναι προϊόν μακροχρόνιας συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων αρχών Ελλάδας και ΗΠΑ σε θέματα προστασίας πολιτιστικών αγαθών.

Ειδικότερα, το Μνημόνιο αποτελείται από Προοίμιο και τέσσερα (4) άρθρα στα οποία προβλέπονται τα ακόλουθα:

Στο Προοίμιο αναφέρεται ότι και οι δύο χώρες είναι Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης της ΟΥΝΕΣΚΟ του 1970 για τα ληπτέα μέτρα για την απαγόρευση και παρεμπόδιση της παράνομης, εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης της κυριότητας πολιτιστικών αγαθών. Στο πλαίσιο αυτό, τα Μέρη δηλώνουν την επιθυμία τους να μειώσουν τα κίνητρα για τη λεηλασία αναντικατάστατου αρχαιολογικού υλικού της Ελλάδας, που χρονολογείται α-

πό την Ανώτερη Παλαιολιθική εποχή (20.000 π.Χ.) μέχρι και τον 15ο αιώνα μ. Χ., καθώς και Βυζαντινού εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού μέχρι και τον 15ο αιώνα μ.Χ.

Στο άρθρο 1 προβλέπεται ότι η Κυβέρνηση των ΗΠΑ, σύμφωνα με την εσωτερική της νομοθεσία, θα περιορίσει την εισαγωγή στις ΗΠΑ του αρχαιολογικού και εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού, που αναφέρθηκε στο Προοίμιο και περιλαμβάνεται σε Κατάλογο με κατηγορίες των προς προστασία πολιτιστικών αγαθών (αναφέρεται ως Κατάλογος Προσδιορισμού), ο οποίος θα διανεμηθεί από την Κυβέρνηση των ΗΠΑ στις τελωνειακές της αρχές.

Επίσης προβλέπεται ότι η Κυβέρνηση των ΗΠΑ θα επιστρέφει στην Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας οποιοδήποτε πολιτιστικό αγαθό, από αυτά που περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Προσδιορισμού, το οποίο έχει κατασχεθεί από τις αρμόδιες αρχές της.

Οι περιορισμοί εισαγωγής θα τεθούν σε ισχύ την ημερομηνία κατά την οποία ο Κατάλογος Προσδιορισμού θα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβέρνησης των ΗΠΑ από το Υπουργείο Εσωτερικής Ασφάλειας.

Στο άρθρο 2 προβλέπεται ότι οι δύο Κυβερνήσεις θα προβαίνουν σε δημοσιοποίηση του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας μέσω των διαθέσιμων διαύλων επικοινωνίας, αναφέροντας τους λόγους για τους οποίους υφίσταται.

Προβλέπεται, επίσης, ότι η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα εξετάσει το θέμα της ενίσχυσης των δυνατοτήτων των μονάδων της Ελληνικής Αστυνομίας για τον έλεγχο και την προστασία χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και βελτίωσης των υπαρχουσών ρυθμίσεων για τη χρήση ανιχνευτών μετάλλων. Θα συνεχίσει να καταβάλλει τις προσπάθειές της για την προστασία των αρχαιολογικών και εθνολογικών της πόρων με την ενισχυμένη εφαρμογή της νομοθεσίας της και θα συνεχίσει να επιδιώκει την καταγραφή των συλλογών, καθώς και τη καταγραφή των εκκλησιών και των συλλογών τους.

Για να είναι αποτελεσματικές οι προσπάθειες των ΗΠΑ για την αποτροπή λεηλασιών στην Ελλάδα μέσω της απαγόρευσης της εισαγωγής των προϊόντων τους, προβλέπεται ότι η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα προσπαθήσει να ενισχύσει τη συνεργασία με χώρες της περιοχής της Μεσογείου για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής και θα επιδιώξει αυξημένη συνεργασία με χώρες που εισάγουν έργα τέχνης, ώστε να περιορισθούν σε αυτές οι παράνομες εισαγωγές ελληνικών αρχαιοτήτων στοχεύοντας στην αποτροπή περαιτέρω λεηλασιών.

Επί πλέον, προκειμένου να ενισχυθεί και προωθηθεί η καταγραφή αρχαιολογικών χώρων, η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα ενθαρρύνει πρόσθετες αρχαιολογικές επιφανειακές έρευνες από ελληνικές αρχαιολογικές ομάδες και θα εξετάσει τρόπους αύξησης αδειών για παρόμοιες έρευνες σε ξένες αρχαιολογικές αποστολές εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Καθώς αναγνωρίζεται ότι η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας επιτρέπει με βάση την νομοθεσία της την ανταλλαγή αρχαιολογικού υλικού για πολιτιστικούς, εκθεσιακούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς, ώστε η πολιτιστική κληρονομιά της χώρας να είναι προσιτή στο κοινό, η Ελληνική Κυβέρνηση θα εξετάσει τη δυνατότητα αποδοχής αιτημάτων μακροχρόνιου δανεισμού πέραν των πέντε ετών με δυνατότητα παράτασης σύμφωνα με την

ελληνική νομοθεσία και την μείωση τελών φωτογράφισης από την ακαδημαϊκή κοινότητα και τους επιμελητές μουσείων.

Η Κυβέρνηση των ΗΠΑ προβλέπεται να δημιουργήσει κατάλληλη ιστοσελίδα που θα περιέχει συνδέσεις με ιστοσελίδες ελληνικών μουσείων για ανταλλαγή πληροφοριών και θα καταβάλλει τις βέλτιστες προσπάθειες για την παροχή τεχνογνωσίας στους τομείς της διαχείρισης πολιτιστικών πόρων και της ασφάλειας χώρων.

Στο άρθρο 3 προβλέπεται ότι οι υποχρεώσεις και οι δραστηριότητες των δύο Κυβερνήσεων θα υπόκεινται στους νόμους και τους κανονισμούς εκάστης Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης και της διαθεσιμότητας πιστώσεων.

Στο άρθρο 4 προβλέπεται ως προϋπόθεση η ολοκλήρωση όλων των εσωτερικών προϋποθέσεων για να τεθεί σε ισχύ το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας. Ως έναρξη ισχύος ορίζεται η ημερομηνία κατά την οποία οι δύο Κυβερνήσεις θα ανταλλάξουν τις σχετικές διπλωματικές διακοινώσεις. Προβλέπονται ως διάρκεια ισχύος τα πέντε (5) έτη με δυνατότητα επανεξέτασης της αποτελεσματικότητάς του πριν από την λήξη της περιόδου των πέντε ετών, προκειμένου να παραταθεί.

Θέτοντας τα παραπάνω υπόψη της Βουλής εισηγούμεθα την ψήφιση του σχεδίου νόμου.

Αθήνα, 9 Σεπτεμβρίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Ευάγ. Βενιζέλος	Σ. Λαμπρινίδης
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
Μ. Παπαϊωάννου	Χρ. Παπουτσής
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	
Π. Γερουλάνος	

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επιβολή εισαγωγικών περιορισμών σε κατηγορίες αρχαιολογικού και βυζαντινού εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού μέχρι και τον 15ο αιώνα μ.Χ. της Ελληνικής Δημοκρατίας

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την επιβολή εισαγωγικών περιορισμών σε κατηγορίες αρχαιολογικού και βυζαντινού εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού μέχρι και τον 15ο αιώνα μ.Χ. της Ελληνικής Δημοκρατίας, που υπογράφηκε στην Αθήνα, στις 17 Ιουλίου 2011, το κείμενο του οποίου σε πρωτότυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

**ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΙ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ
ΣΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΟΝ 15^Ο ΑΙΩΝΑ
μ. Χ. ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας (στο εξής αποκαλούμενη επίσης Ελλάδα) και η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής,

Ενεργώντας δυνάμει της Σύμβασης της ΟΥΝΕΣΚΟ του 1970 για τα Ληπτέα Μέτρα για την Απαγόρευση και Παρεμπόδιση της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης της Κυριότητας Πολιτιστικών Αγαθών στην οποία και οι δύο χώρες συμμετέχουν ως Συμβαλλόμενα Μέρη, και

Επιθυμώντας να μειώσουν τα κίνητρα για τη λεηλασία αναντικατάστατου αρχαιολογικού υλικού της Ελλάδας που χρονολογείται από την Ανώτερη Παλαιολιθική Περίοδο μέχρι και τον 15^ο αιώνα μ.Χ., καθώς και Βυζαντινού εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού μέχρι και τον 15^ο αιώνα μ.Χ.,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

ΑΡΘΡΟ Ι

1. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, σύμφωνα με τη νομοθεσία της με τίτλο Σύμβαση για την Νομοθετική Πράξη Εφαρμογής Πολιτιστικής Κληρονομιάς, θα περιορίσει την εισαγωγή στις Ηνωμένες Πολιτείες αρχαιολογικού υλικού που χρονολογείται από την Ανώτερη Παλαιολιθική Περίοδο (που αρχίζει περίπου το 20.000 π.Χ.) μέχρι και τον 15^ο αιώνα μ.Χ., καθώς και εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού που εκπροσωπεί τον Βυζαντινό πολιτισμό από περίπου τον 4^ο αιώνα μέχρι και τον 15^ο αιώνα μ.Χ., περιλαμβανομένων των κατηγοριών τεχνουργημάτων από λίθο, μέταλλο, πηλό, κόκκαλο και ελεφαντόδοντο, ξύλο και γυαλί, καθώς και υφασμάτων, παπύρων, έργων ζωγραφικής (περιλαμβανομένων των τοιχογραφιών), ψηφιδωτών και άλλου υλικού που προσδιορίζεται σε κατάλογο που θα διανεμηθεί από την Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών (στο εξής αναφερόμενος ως Κατάλογος Προσδιορισμού), εκτός αν η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας εκδώσει άδειες ή άλλα παραστατικά έγγραφα που πιστοποιούν ότι η εξαγωγή δεν παραβιάζει τους νόμους της.

2. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής θα προσφέρει προς επιστροφή οποιοδήποτε πολιτιστικό αγαθό στην Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας το οποίο περιλαμβάνεται στον Κατάλογο Προσδιορισμού, και το οποίο έχει κατασχεθεί από την Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

3. Αυτοί οι περιορισμοί εισαγωγής θα τεθούν σε ισχύ κατά την ημερομηνία που το Υπουργείο Εσωτερικής Ασφάλειας των ΗΠΑ δημοσιεύσει τον Κατάλογο Προσδιορισμού στο Ομοσπονδιακό Πρωτόκολλο των ΗΠΑ, που είναι η Επίσημη Εφημερίδα της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών.

ΑΡΘΡΟ Η

1. Εκπρόσωποι της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και εκπρόσωποι της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής θα προβαίνουν σε κατάλληλες ενέργειες δημοσιοποίησης του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας καθώς και τους λόγους ύπαρξής του, μέσα από διαθέσιμους διαύλους επικοινωνίας.

2. Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα εξετάσει τη δυνατότητα ενίσχυσης των δυνατοτήτων των υπαρχουσών μονάδων της Ελληνικής Αστυνομίας για τον έλεγχο και την προστασία χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς σε όλη την επικράτεια, καθώς και τη δυνατότητα βελτίωσης των υπαρχουσών ρυθμίσεων σχετικά με τη χρήση ανιχνευτών μετάλλων.

3. Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα συνεχίσει να καταβάλλει τις βέλτιστες προσπάθειές της για την προστασία των αρχαιολογικών και εθνολογικών της πόρων με την ενισχυμένη εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία της πολιτιστικής της κληρονομιάς.

4. Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα προβεί στις ακόλουθες ενέργειες σχετικά με καταγραφές και καταλογογράφηση:

α. Θα συνεχίσει να επιδιώκει την καταγραφή ιδιωτικών συλλογών και συλλογών ανά την επικράτεια,

και

β. Θα συνεχίσει την καταγραφή εκκλησιών και των συλλογών τους

5. Οι δύο Κυβερνήσεις συμφωνούν ότι για να είναι πλέον αποτελεσματικές οι προσπάθειες των Ηνωμένων Πολιτειών για την αποτροπή λεηλασιών, η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα καταβάλλει προσπάθειες να ενισχύσει τη συνεργασία ανάμεσα στις χώρες της Περιοχής της Μεσογείου για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής, και θα επιδιώξει την αυξημένη συνεργασία με άλλες χώρες που εισάγουν έργα τέχνης σε μια προσπάθεια περιορισμού των παράνομων εισαγωγών με σκοπό την αποτροπή περαιτέρω λεηλασιών.

6. Προκειμένου να ενισχύσει και να προωθήσει την καταγραφή αρχαιολογικών χώρων στην επικράτεια, η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα προβεί στις ακόλουθες ενέργειες σχετικά με τις επιφανειακές αρχαιολογικές έρευνες:

α. Θα ενθαρρύνει Ελληνικές αρχαιολογικές ομάδες για τη διεξαγωγή πρόσθετων επιφανειακών ερευνών,

και

β. Θα εξετάσει τρόπους για την αύξηση των αδειών που χορηγούνται σε ξένες αρχαιολογικές αποστολές εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ώστε να επιτραπεί η διεξαγωγή περισσότερων επιφανειακών ερευνών.

7. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής αναγνωρίζει ότι η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας έχει μακρά ιστορία στο να επιτρέπει την ανταλλαγή αρχαιολογικού υλικού για πολιτιστικούς, εκθεσιακούς, εκπαιδευτικούς και επιστημονικούς σκοπούς, ώστε να καταστεί δυνατή η ευρύτερη εκτίμηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας από το κοινό, καθώς και η πρόσβαση σε αυτήν, σύμφωνα με τη σχετική Ελληνική νομοθεσία. Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας συμφωνεί να καταβάλλει τις βέλτιστες προσπάθειες για την ενθάρρυνση περαιτέρω ανταλλαγών με:

α. Την εξέταση, ανάλογα με την περίπτωση, αποδοχής αιτημάτων για μακροχρόνιο δανεισμό πέραν των πέντε ετών σε μουσεία των Ηνωμένων Πολιτειών για πολιτιστικούς, εκπαιδευτικούς και επιστημονικούς σκοπούς μέσω της υπάρχουσας διαδικασίας παράτασης, με τη διαβεβαίωση ότι θα παρέχεται η δέουσα προσοχή σε αιτήσεις παράτασης.

και

β. Την εξέταση, ανάλογα με την περίπτωση, διεύρυνσης χορήγησης αδειών σε ακαδημαϊκούς και σε επιμελητές μουσείων από το εξωτερικό για τη φωτογράφιση υλικού σε Ελληνικά μουσεία, καθώς και της αναθεώρησης κανονισμών που θα μειώσουν τα τέλη για την αναπαραγωγή εικόνων προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε πολιτιστικό, εκπαιδευτικό και

επιστημονικό πλαίσιο.

8. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής θα δημιουργήσει μία κατάλληλη ιστοσελίδα που θα περιέχει συνδέσεις με ιστοσελίδες Ελληνικών μουσείων για την ενθάρρυνση ανταλλαγών πληροφοριών μεταξύ συγγενών ιδρυμάτων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών.

9. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής θα καταβάλλει βέλτιστες προσπάθειες για τη διευκόλυνση παροχής τεχνογνωσίας στους τομείς της διαχείρισης πολιτιστικών πόρων και της ασφάλειας χώρων, ανάλογα με την περίπτωση, μέσα στο πλαίσιο υπαρχόντων προγραμμάτων στον δημόσιο ή και τον ιδιωτικό τομέα

ΑΡΘΡΟ ΙΙΙ

Οι υποχρεώσεις των δύο Κυβερνήσεων, καθώς και οι δραστηριότητες που θα πραγματοποιηθούν σύμφωνα με το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας, θα υπόκεινται στους νόμους και τους κανονισμούς εκάστης Κυβέρνησης, ανάλογα με την περίπτωση, συμπεριλαμβανομένης και της διαθεσιμότητας πιστώσεων.

ΑΡΘΡΟ ΙV

1. Το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία κατά την οποία οι δύο Κυβερνήσεις, με την ανταλλαγή διπλωματικών διακοινώσεων, ανακοινώσουν η μία στην άλλη ότι έχουν ολοκληρώσει όλες τις εσωτερικές προϋποθέσεις για να τεθεί σε ισχύ. Το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας θα παραμείνει σε ισχύ για χρονική περίοδο πέντε ετών.

2. Το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας μπορεί να τροποποιηθεί με την ανταλλαγή διπλωματικών διακοινώσεων.

3. Η αποτελεσματικότητα του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας θα επανεξετασθεί πριν

από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών, προκειμένου να προσδιοριστεί αν πρέπει να παραταθεί.

ΠΡΟΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ, οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι από τις αντίστοιχες Κυβερνήσεις τους, υπέγραψαν το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας.

ΥΠΕΓΡΑΦΗ στην Αθήνα σήμερα στις 17 Ιουλίου 2011, σε δύο αντίγραφα, στην Ελληνική και την Αγγλική γλώσσα, και αμφότερα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ:**

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ
ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ
ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ:**

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC
AND
THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA
CONCERNING THE IMPOSITION OF IMPORT RESTRICTIONS
ON CATEGORIES OF ARCHAEOLOGICAL AND BYZANTINE
ECCLESIASTICAL ETHNOLOGICAL MATERIAL THROUGH THE
15TH CENTURY A.D.
OF THE HELLENIC REPUBLIC**

The Government of the Hellenic Republic (hereinafter also referred to as Greece) and the Government of the United States of America;

Acting pursuant to the 1970 UNESCO Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property, to which both countries are States Party; and

Desiring to reduce the incentive for pillage of irreplaceable archaeological material of Greece representing the Upper Paleolithic Period through the 15th century A.D., and of Byzantine ecclesiastical ethnological material through the 15th century A.D.;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

1. The Government of the United States of America, in accordance with its legislation entitled the Convention on Cultural Property Implementation Act, shall restrict the importation into the United States of archaeological material representing the Upper Paleolithic Period (beginning approximately 20,000 B.C.) through the 15th century A.D., and of ecclesiastical ethnological material representing the Byzantine culture from approximately the 4th century through the 15th century A.D., including categories of stone, metal, ceramic, bone and ivory, wood and glass artifacts, textile, papyrus, paintings (including wall paintings), mosaics and other material identified on a list to be promulgated by the United States Government (hereinafter referred to as the Designated List), unless the Government of the Hellenic Republic issues a license or other documentation which certifies that such exportation was not in violation of its laws.
2. The Government of the United States of America shall offer for return to the Government of the Hellenic Republic any material on the Designated List forfeited to the Government of the United States of America.
3. Such import restrictions shall become effective on the date the Designated List is published by the Department of Homeland Security in the U.S. Federal Register, the official United States Government publication providing fair public notice.

ARTICLE II

1. Representatives of the Government of the Hellenic Republic and representatives of the Government of the United States of America shall take appropriate steps to publicize this Memorandum of Understanding and the reasons for it through available outlets of communication.

2. The Government of the Hellenic Republic shall consider increasing the capacity of the existing units within the Hellenic Police to monitor and protect cultural heritage sites throughout the country, and shall also consider improving the existing regulations on the use of metal detectors.
3. The Government of the Hellenic Republic shall continue its best efforts to protect its archaeological and ethnological resources through the enhanced enforcement of its cultural heritage protection legislation.
4. The Government of the Hellenic Republic shall take the following steps with regard to registration and inventories:
 - a. continue to pursue registration of private and local municipal collections;
 - and
 - b. continue to inventory churches and their holdings.
5. Both Governments agree that, in order for United States import restrictions to be most successful in thwarting pillage, the Government of the Hellenic Republic shall endeavor to strengthen cooperation among states within the Mediterranean Region for the protection of the cultural patrimony of the region; and shall seek increased cooperation from other art-importing states to restrict illicit imports, in an effort to deter further pillage.
6. In order to enhance and promote the national sites inventory, the Government of the Hellenic Republic shall take the following steps with regard to archaeological surveys:

- a. encourage Greek archaeological teams to conduct additional survey projects;
- and
- b. consider ways of increasing permits issued to foreign archaeological missions or schools for the purpose of allowing more surveys.

7. The Government of the United States of America recognizes that the Government of the Hellenic Republic has a long history of permitting the interchange of archaeological materials for cultural, exhibition, educational and scientific purposes to enable widespread public appreciation of and access to Greece's cultural heritage in accordance with the relevant Greek legislation. The Government of the Hellenic Republic agrees to use its best efforts to encourage further interchange through:

- a. consideration, as appropriate, of accommodating requests for extended loans beyond a five-year period to United States museums for cultural, educational, and scientific purposes through the existing renewal process, with assurances that a request for renewal will be given highest consideration;
- and
- b. consideration, as appropriate, of broadening permissions to academicians and museum curators from abroad to photograph material in Greek museums, and of revising regulations that would reduce fees for the reproduction of images for use in cultural, educational, and scientific contexts.

8. The Government of the United States of America shall establish an appropriate webpage with links to the websites of Greek museums for the purpose of fostering interchange among peer institutions and other interested parties.

9. The Government of the United States of America shall use its best efforts to facilitate technical assistance in cultural resource management and site security to Greece, as appropriate under existing programs in the public and/or private sectors.

ARTICLE III

The obligations of both Governments and the activities carried out under this Memorandum of Understanding shall be subject to the laws and regulations of each Government, as applicable, including the availability of funds.

ARTICLE IV

1. This Memorandum of Understanding shall enter into force on the date on which the Governments shall have notified each other by diplomatic note that each has completed all the internal requirements for its entry into force. It shall remain in force for a period of five years.

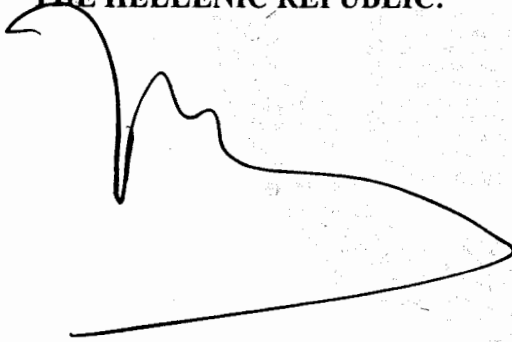
2. This Memorandum of Understanding may be amended through an exchange of diplomatic notes.

3. The effectiveness of this Memorandum of Understanding shall be subject to review in order to determine, before the expiration of the five-year period of this Memorandum of Understanding, whether it should be extended.

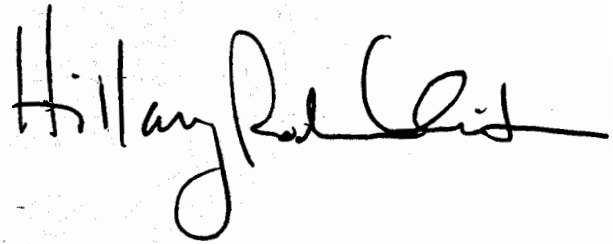
IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed the present Memorandum of Understanding.

DONE at Athens, this 17th day of July, 2011, in duplicate, in the Greek and English languages, both texts being equally authentic.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE HELLENIC REPUBLIC:**

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'M' followed by a long horizontal line that tapers to a point on the right.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE UNITED STATES OF AMERICA :**

A handwritten signature in black ink, clearly legible as 'Hillary Rodham Clinton'.

Άρθρο δεύτερο

Η τροποποίηση που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου IV του Μνημονίου διέπεται από την ίδια διαδικασία με την οποία κυρώνεται το παρόν Μνημόνιο.

Άρθρο τρίτο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Μνημονίου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου IV παράγραφος 1 αυτού.

Αθήνα, 9 Σεπτεμβρίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Ευάγ. Βενιζέλος	Σ. Λαμπρινίδης
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
Μ. Παπαϊωάννου	Χρ. Παπουτσής

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Π. Γερουλάνος

Αριθμ. 143/4/2011

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού «Κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, σχετικά με την επιβολή εισαγωγικών περιορισμών σε κατηγορίες αρχαιολογικού και βυζαντινού εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού μέχρι και τον 15^ο αιώνα μ.Χ. της Ελληνικής Δημοκρατίας»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου προτείνεται η κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας, μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (ΗΠΑ), που υπεγράφη στην Αθήνα στις 17 Ιουλίου 2011, σχετικά με την επιβολή εισαγωγικών περιορισμών σε κατηγορίες αρχαιολογικού και βυζαντινού εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού, μέχρι και τον 15^ο αιώνα μ.Χ. της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Α. Με το άρθρο πρώτο κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος το προαναφερόμενο Μνημόνιο, με τις διατάξεις του οποίου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Αναλαμβάνεται από την Κυβέρνηση των ΗΠΑ, η υποχρέωση:

α. Περιορισμού της εισαγωγής στο έδαφος τους αρχαιολογικού υλικού της Ελλάδας, που χρονολογείται από την Ανώτερη Παλαιολιθική Περίοδο μέχρι και τον 15^ο αιώνα μ.Χ., καθώς και Βυζαντινού εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού, που χρονολογείται από τον 4^ο αιώνα περίπου μέχρι και τον 15^ο αιώνα μ.Χ. Το ανωτέρω Μνημόνιο προσδιορίζεται σε κατάλογο που θα διανεμηθεί από την Κυβέρνηση των ΗΠΑ.

β. Επιστροφής οποιουδήποτε πολιτιστικού αγαθού στην Ελλάδα, το οποίο περιλαμβάνεται στον προαναφερόμενο κατάλογο και το οποίο έχει κατασχεθεί από τις αρμόδιες αρχές της.

(*άρθρο I του Μνημονίου Συνεργασίας*)

2. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη στο πλαίσιο της προστασίας των παραπάνω πολιτιστικών αγαθών, τα οποία είναι προϊόντα λαθροανασκαφής και παράνομης εξαγωγής από την Ελλάδα με προορισμό τις ΗΠΑ, συμφωνούν στην εκπλήρωση των ακόλουθων πρωτοβουλιών. Συγκεκριμένα:

α. Η μεν Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα:

- εξετάσει τη δυνατότητα ενίσχυσης των μονάδων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.), για τον έλεγχο και την προστασία χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς σε όλη την επικράτεια,

- συνεχίσει να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, για την προστασία των αρχαιολογικών και εθνολογικών της πόρων,

- καταβάλλει προσπάθειες για την ενίσχυση της συνεργασίας ανάμεσα στις χώρες της Μεσογείου, για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής και θα επιδιώξει την αυξημένη συνεργασία με άλλες χώρες που εισάγουν έργα τέχνης, προκειμένου να αποβούν αποτελεσματικές οι προσπάθειες των ΗΠΑ, για την αποτροπή ληλασιών στην Ελλάδα,

- ενθαρρύνει ελληνικές αρχαιολογικές ομάδες, για τη διεξαγωγή πρόσθετων επιφανειακών ερευνών, καθώς και θα εξετάσει τρόπους, για την αύξηση των αδειών που χορηγούνται σε ξένες αρχαιολογικές αποστολές εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, προκειμένου να ενισχυθεί και προωθηθεί η καταγραφή αρχαιολογικών χώρων στην Επικράτεια,

- διευρύνει τη χορήγηση αδειών σε ακαδημαϊκούς και σε επιμελητές μουσείων από το εξωτερικό, για τη φωτογράφιση υλικού σε ελληνικά μουσεία,

- αναθεωρήσει κανονισμούς με σκοπό τη μείωση των τελών για την αναπαραγωγή εικόνων, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε πολιτιστικό, εκπαιδευτικό και επιστημονικό πλαίσιο, κ.λπ.

β. Η δε Κυβέρνηση των ΗΠΑ θα:

- δημιουργήσει μία κατάλληλη ιστοσελίδα που θα περιέχει συνδέσεις με ιστοσελίδες ελληνικών μουσείων, για την ενθάρρυνση ανταλλαγών πληροφοριών μεταξύ συγγενών ιδρυμάτων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών.

- καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, για τη διευκόλυνση παροχής τεχνογνωσίας στους τομείς της διαχείρισης πολιτιστικών πόρων και της ασφάλειας χώρων, μέσα στο πλαίσιο υπαρχόντων προγραμμάτων στο δημόσιο ή και στον ιδιωτικό τομέα.

(*άρθρο II του Μνημονίου Συνεργασίας*)

3. Ορίζεται ότι:

α. Οι υποχρεώσεις και οι δραστηριότητες των δύο Κυ-

βερνήσεων, θα υπόκεινται στους νόμους και τους κανονισμούς εκάστης Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης και της διαθεσιμότητας πιστώσεων.

β. Ως ημερομηνία έναρξης ισχύος του υπό κύρωση Μνημονίου, τίθεται η ημερομηνία κατά την οποία οι δύο Κυβερνήσεις ανακοινώσουν η μία στην άλλη ότι έχουν ολοκληρώσει όλες τις σχετικές εσωτερικές προϋποθέσεις. Το εν λόγω Μνημόνιο θα παραμείνει σε ισχύ για χρονική περίοδο πέντε (5) ετών, με δυνατότητα παράτασης. (άρθρα III και IV του Μνημονίου Συνεργασίας)

Β. Με το άρθρο δεύτερο αναφέρεται η διαδικασία στην οποία υπόκεινται οι οριζόμενες τροποποιήσεις του Μνημονίου.

Γ. Με το άρθρο τρίτο, σε συνδυασμό με το άρθρο IV του υπό κύρωση Μνημονίου, ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος αυτού και του υπό ψήφιση νόμου.

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται, επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη, από την διεξαγωγή πρόσθετων αρχαιολογικών ερευνών από ελληνικές αρχαιολογικές ομάδες, με σκοπό την καταγραφή άγνωστων αρχαιολογικών χώρων στην επικράτεια.

(άρθρο II παρ. 6 του Μνημονίου Συνεργασίας)

2. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη, από τη δυνατότητα ενίσχυσης των μονάδων της ΕΛ.ΑΣ., αναφορικά με τον έλεγχο και την προστασία χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς σ' όλη την επικράτεια.

(άρθρα II παρ. 2 του Μνημονίου Συνεργασίας)

3. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων του Δημοσίου, από την τυχόν μείωση των τελών αναπαραγωγής εικόνων προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε πολιτιστικό, εκπαιδευτικό και επιστημονικό πλαίσιο.

(άρθρο II παρ. 7 του Μνημονίου Συνεργασίας)

Αθήνα, 23 Αυγούστου 2011

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Κύρωση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, σχετικά με την επιβολή εισαγωγικών περιορισμών σε κατηγορίες αρχαιολογικού και βυζαντινού εκκλησιαστικού εθνολογικού υλικού μέχρι και τον 15° αιώνα μ.Χ. της Ελληνικής Δημοκρατίας»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται, επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη, από την διεξαγωγή πρόσθετων αρχαιολογικών ερευνών από ελληνικές αρχαιολογικές ομάδες, με σκοπό την καταγραφή άγνωστων αρχαιολογικών χώρων στην επικράτεια, (άρθρο II παρ. 6 του Μνημονίου Συνεργασίας)

2. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη, από τη δυνατότητα ενίσχυσης των μονάδων της ΕΛ.ΑΣ., αναφορικά με τον έλεγχο και την προστασία χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς σ' όλη την επικράτεια, (άρθρα II παρ. 2 του Μνημονίου Συνεργασίας)

Οι ανωτέρω δαπάνες, το ύψος των οποίων εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα, θα καλυφθούν από πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, κατά περίπτωση.

3. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων του Δημοσίου, από την τυχόν μείωση των τελών αναπαραγωγής εικόνων, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε πολιτιστικό, εκπαιδευτικό και επιστημονικό πλαίσιο, (άρθρο II παρ. 7 του Μνημονίου Συνεργασίας)

Η ανωτέρω απώλεια θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Αθήνα, 9 Σεπτεμβρίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Ευάγ. Βενιζέλος

Χρ. Παπουτσής

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Π. Γερούλιανος